

سمندریان
سمندریان جوان دوره و اینهارت را تازه تمام کرده بود که اداره هنرهای نمایشی دراماتیک اداره کل هنرهای زیبای ایران از او دعوت کرد تا به کشور بازگردد. او به ایران بازگشت و نخستین اثر خود، تله تئاتر «جراحی پلاستیکی» را برای تلویزیون ملی ایران کارگردانی کرد (۱۳۴۰). یک سال بعد سمندریان همراهِ تیمش یک سالن ۶۰ نفری در همان اداره هنرهای دراماتیک ساخت و اولین اثر خود به نام «دوزخ یا در بسته» نوشته ژان پل سارتر را در همین تالار تونبیاد اجرا کرد.

نظر سنجی از هنرمندان

هنرمندان تاکنون دست به کپی، اقتباس یا برداشت آزاد بدون ذکر منبع زده‌اند یا نه؟

شبهات‌های سریال مناسبتی شبکه سوم سیما، «هفت سنگ» با سریال معروف «مدین فامیلی» موجی از حاشیه ایجاد کرد. رسانه‌ها، مسئولان و حتی مجلس نسبت به این موضوع واکنش نشان دادند و عوامل این سریال را به کپی‌برداری متهم کردند. اما سؤالی اینجاست که آیا کپی‌برداری در عالم هنر کار غلطی است؟ آیا این اولین بار است که ردیابی‌گر به تیرداری از اثری دیگر در تلویزیون و سینما می‌دهد؟ اساساً تیم «هفت سنگ» اولین سببکننده کپی‌برداری بوده‌اند؟ ترجیح دادیم از زبان هنرمندان بشنویم که تاکنون دست به کپی، اقتباس یا برداشت آزاد بدون ذکر منبع زده‌اند یا نه؟ ما سؤالیان را صادقانه پرسیدیم. امیدواریم هنرمندان هم پاسخ‌های صادقانه‌ای به ما بدهند.

هاسف علیمردانی (کارگردان):

هنر من تا به حال اثری اقتباس نکرده‌ام. در کارهایم، مؤلف خودم هستم و از تحلیلم استفاده می‌کنم.

اقتباس خوب است، اما من تا حالا اقتباس نکرده‌ام، اما دوست دارم از آدم‌های معروف اقتباس کنم و شاید در آینده این کار را انجام دهم. اقتباس و برداشت آزاد اگر سرقت هنری نباشد و به منشا وفادار باشد و به منبع و مؤلفی که از آن اخذ شده اشاره نشود، ایرادی ندارد و خیلی هم خوب است.

سیروس الوند (کارگردان):

من تا کنون اقتباس نکرده‌ام. به هر حال یک قصه، فیلمنامه یا طرحی را دیگران در اختیار من گذاشته‌اند و این موضوع برای من پیش نیامده است. این موضوع طبیعی است و در تمام نقاط دنیا فیلمنامه بر اساس قصه و رمان شکل می‌گیرد، به خصوص اگر آن کتاب، کتاب پرفروشی باشد و مردم استقبال کرده باشند، تهیه‌کنندگان و سرمایه‌گذاران ترغیب می‌شوند بر اساس آن رمان، فیلمنامه‌ای نوشته شود و آن فیلم ساخته می‌شود. این موضوع در جریان فیلمسازی طبیعی است اما در ایران جایافتاده است و اساساً اقتباس هنوز تعریف درستی ندارد. بازسازی دقیق، مو

به مو و نعل به نعل داستان یا به نحوی برداشت آزاد، تعریف مشخصی از آن وجود ندارد و دقیقاً حد و مرز آن روشن نیست. داستان نویس‌ها نسبت به سینما موضع داشتند و تصور می‌کردند دقیقاً داستان باید به فیلم تبدیل شود اما این موضوع تبدیل داستان ادبی به اثری تصویری است و خواه ناخواه تغییراتی حاصل می‌شود، در واقع تغییر دو میدوم است. اگر همه فزای‌های داستان را بپسندم، باید با امتداری تبدیل به فیلم شود اما زبان تصویری ایجاد می‌کند تغییراتی در آن ایجاد شود، برای تبدیل به شکل تصویری و سینمایی برخی موارد تغییر خواهد کرد. مسئله دیگر برای اقتباس در فیلمسازی، مسئله مالی است. توقعی که بعضی دوستان برای واگذاری داستان یا رمان دارند بیش از ظرفیت و پتانسیل اقتصادی سینمای ایران است. به طور مثال در گذشته اگر قیمت فیلمنامه ده هزار تومان بود و فیلمنامه‌ای بر اساس داستان نویسنده‌ای نوشته شده بود، نویسنده داستان صد هزار تومان طلب می‌کرد. در گذشته بسیاری از فیلم‌های خوب، اقتباس از نویسندگان مطرح بود و این دو عامل دست به دست هم داد و اقتباس جایافتاد و کپی‌برداری از آثار ساخته شده خارج رخ داد. تهیه‌کنندگان ساده‌اندیش و سودجو از فیلم‌های قدیمی پیش از انقلاب کپی‌برداری کردند و با رفتاری به شکل امروزی در آوردند که نه مربوط به امروز بود و نه در واقع فیلم مونتاز شده‌ی سر و ته می‌شد. مسئله‌ای به نام اقتباس به سینما کمک می‌کند. ایران کشوری است با پیشینه ادبیات قوی و بعد از انقلاب هم جوانان قصه‌های خوبی نوشتند که چاپ شد که این‌ها می‌توانند زمینه تولید فیلم‌های تازه‌ی شود.

علی طالب‌آبادی (فیلمنامه‌نویس):

نه، تا به حال اثری اقتباس نکردم و دلایل خاصی هم ندارد. اما دوست دارم این موضوع را تجربه کنم. کپی‌برداری با اقتباس و برداشت آزاد متفاوت است. اقتباس فرایندی است که بسیار فنی است و اقتباس از یک اثر ربطی به کپی‌برداری ندارد. اقتباس یک نوع تخصصی است. ما برداشت و نگاه آزاد از داستان کوتاه هنری فرقی داشتیم و فیلمنامه‌ها به فیلم «کمتری» کارگردانی سعید اسماعیلی را نوشتم که موفق بود و این فیلم در جشنواره جام جم برنده جایزه شده است.

شما هم به این سوال پاسخ دهید:

هنرمندان تاکنون دست به کپی، اقتباس یا برداشت آزاد بدون ذکر منبع زده‌اند یا نه؟ گزینه مورد نظرتان را به شماره ۲۰۰۸۰۸۰۸۰۸۰۸۰۸۰۰ پیامک بزنید.

به نام استفاده وجود ندارد که مشغول به کار شوند. کتالی را تهیه کردیم که اگر شایسته باشند مسیرشان را برای بازیگری باز کرده‌اند.»

سخت‌ترین کار دنیا

یکی از سخت‌ترین کارهای این دست تا برنامه‌ها، داوری است. داوری‌هایی که برای این کار انتخاب شده‌اند هر کدام، بهترین‌ها هستند. حسن فحیحی به عنوان سرپرست اصلی هیئت داوران انتخاب شده است و محمود عزیزی و محمود پانینیت از داوران دیگر این برنامه هستند. بابک محمدی که از مدرسان شناخته شده در عرصه سینماست و تا به حال در اتریش، ایتالیا و آلمان سابق طولانی دارد، کپی‌های آموزشی را تهیه کرده است و با هنرمندان دیگری همچون گلاب آدینه، علیرضا خمسه و نسرتین مقابلو هم مذاکره صورت گرفته است و بعد از مرحله شش هزار تایی دوران جدیدتری هم به این برنامه اضافه خواهند شد. انطور که تهیه‌کننده این برنامه می‌گوید، «ستاره بیست» از اواخر مرداد روی آنتن شبکه نمایش خواهد رفت و اگر مسئولان سازمان تهری را در نظر بگیرند، برنامه در شبکه‌های سراسری هم پخش خواهد شد.

همین دلیل یک موضوع کلی را انتخاب کردیم تا همه آن‌ها را با یک مقیاس بسنجیم. بر همین اساس در مرحله اول شش هزار نفر را از مجموعه فیلم‌های ارشاد انتخاب کردیم که این افراد بعد از ماه رمضان بر اساس جدول زمان بندی که در سایت اعلام شده است می‌بایست بیایند و تست حضوری بدهند.»

اولین‌ها

تا قبل از این شاهد مسابقات استعدادیابی زیادی در داخل و خارج از ایران بوده‌ایم. مسابقاتی که همیشه به یک نفر تهنایی ختم شده است و یک برنده داشته. اما در برخی از موارد شاهد بودیم که برگزاری این مسابقات هیچ خروجی خاصی نداشته و صرفاً افراد به این دست از برنامه‌ها آمدند و چهره خودشان را به دنیا معرفی کردند. اما برنامه «ستاره بیست» شکل خاصی برای امتیاز و محدودیتی برای این ماجرا وجود ندارد. «ما محدودیت خاصی نداشته‌ایم و یک فراخوان عمومی برای علاقه‌مندان به این حوزه صادر کردیم. با این ساختار کلی که افراد علاقه‌مند به این موضوع مشخص ۱۰۰ ثانیه فیلم برای ما فرستادند و برای بخش بررسی آماده کردیم. به

امتیازهای خاص!

در دنیای که همه دوست دارند بازیگر شوند، به راه انداختن چنین برنامه‌ای کار ساده‌ای نیست. باید یک سری محدودیت‌ها وجود داشته باشد، می‌بینیم که با پشتوانه‌های مختلف وارد شده‌اند و کمترین استعداد لازم را برای بازی کردن جلوی دوربین دارند. رامین نواب پور، تهیه‌کننده برنامه «ستاره بیست» در مورد ایده اولیه این برنامه می‌گوید: «ایده ستاره بیست از چند سال پیش به ذهن ما رسید. دلیل اصلی آن هم محدودیت عوامل تهیه‌کننده برای انتخاب بازیگر بود. ما

تینا پاکروان این روزها حسابی سرش شلوغ است

خانوم، سکوت یحیی و چند مورد دیگر

در چند روز گذشته خبرهایی شنیده شد مبنی بر این که ارکان فیلم سینمایی «خانوم» اولین تجربه کارگردانی تینا پاکروان در ارکان دوم عید فطر (حدود نیمه‌های شهریور) قطع شده است. اما تینا پاکروان در گفتگو با صبا از سر گروهی سینما آزادی برای ارکان این فیلم خبر داد. پاکروان که این روزها در حال آماده‌سازی مواد تبلیغاتی فیلمش برای روزهای ارکان فیلم است در خصوص احتمال فروش فیلمش به صبا می‌گوید: «خانوم» مخاطبان اصلی این فیلم هستند و آن‌ها هستند که می‌توانند خانواده را برای دیدن یک فیلم به سینما ببرند. و این موضوع نقطه قوت ما برای فروش فیلم است. با این حال او یک سری نگرانی‌هایی هم در خصوص ارکان و فروش فیلمش دارد: «خانوم» یک فیلم اجتماعی است و من معتقدم فیلمی که نمایانگر موقعیت مردم در اجتماع است و زندگی آن‌ها را روایت می‌کند می‌تواند مخاطبش را پیدا کند و با آن‌ها ارتباط برقرار کند. در این شکلی نیست که مردم خیلی سینما نمی‌روند و فیلم‌های کم‌درامی در این روزهای سینمای ایران پر فروشند اما فکر می‌کنم «خانوم» از آن دسته فیلم‌هایی است که با مردم ارتباط برقرار می‌کند. تنها نگرانی من برای ارکان «خانوم» همزمانی‌اش با ارکان شهر موش‌هاست که اگر بتوانیم تبلیغات خوبی داشته باشیم، اگر تلویزیون حمایت کند و شهرداری بیلبردهایش را در اختیار قرار دهد و از ما حمایت کنند می‌توانیم فروش خوبی داشته باشیم. قبلاً تلویزیون تیزرهای رایگان می‌کرد یا تخفیف‌های زیادی می‌داد که الان این کار را نمی‌کنند.» به گفته پاکروان «خانوم» هیچ حذفیاتی نداشته و همان نسخه نمایش داده شده در جشنواره ارکان خواهد شد. اما پاکروان که رد او در این سال‌ها می‌تواند در خیلی از فیلم‌های سینمایی پیدا کنند این روزها قرار است

ادامه تصویربرداری سریال پرده‌نشین

استاد کنار شاگرد

تصویربرداری «پرده‌نشین» اولین تجربه سریال‌سازی بهروز شعبانی این روزها در لوکیشن شرکت در حال پیگیری است و طبق خبرهای صبا تنها بازیگر اصلی این مجموعه که هنوز جلوی دوربین قرار نگرفته هومن برق‌نورد است و باقی بازیگران بازی‌شان در این سریال آغاز شده است. در این مدتی که از تصویربرداری سریال می‌گذرد هم چهره‌های زیادی به پشت صحنه این مجموعه سر زده‌اند که پنجشنبه شب همایون اسعدیان هم به پشت صحنه این سریال رفته و کار بازیگر سابقش در مقام کارگردان را نظاره کرد. شعبانی که عمده شهرت خود را به خاطر بازی هنرمندانه‌اش در «طللا و مس» به کارگردانی همایون اسعدیان به دست آورد به احترام حق استاد و شاگردی به شکل نمادین کارگردانی یکی از پلان‌های این مجموعه را به اسعدیان سپرد تا اسعدیان با گفتن صدا، دوربین، حرکت سهمی معنوی در تجربه شاگرد داشته باشد. در «پرده‌نشین» به کارگردانی بهروز شعبانی، فرهاد آئیش، آتیلا پسیانی، ویشکا آسایش، هومن برق‌نورد، سعید نیک‌پور، مه‌رمان رحیمی، حامد کمیلی، مانده طهماسبی، ژیلای سهرابی، سارا بهرامی، شیوا ابراهیمی، محسن کبابی و سیده علایی به عنوان بازیگران اصلی حضور دارند. سید محمود رضوی این سریال را برای پخش از شبکه یک سیما تهیه می‌کند.

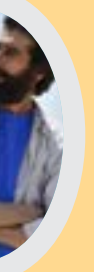

مهشید افشار زاده: با فیلم‌های خوب و جذاب مردم کمتر به سمت ماهواره می‌روند

اگر فیلم‌های خوب و خانوادگی و جذاب در سینما تولید شود مردم کمتر به سمت فیلم‌ها و سریال‌های ضد اخلاقی ماهواره خواهند رفت. این سریال‌ها تاثیرات بسیار بدی روی خانواده‌ها دارد. شخصاً خانواده‌هایی را می‌شناسم که به خاطر تاثیرات این سریال‌ها و روابط غیر اخلاقی که در آن‌ها شاعیه می‌شود، از هم پاشیده‌اند. تا قبل از ساخت فیلم کسی تصور نمی‌کرد من به عنوان یک کارگردان زن کارکنم فیلمی به این شلوغی و با این تعداد کاراکتر را به سرانجام برسانم. اما خوشبختانه فیلم، کار آبرومندی از کار در آمد. (سینما پرس)

کاوه میرعباسی: وجه غالب فیس بوک با پلین کشیدن سطح ادبیات و هنر است
مدتی که می‌خواسم داستان‌های نویسی که به این موضوع ربط داشت، به فضای فیس بوک رفتم. در آنجا با حجم عظیم شاعران موبت موجه شدم که حتی یک سطر شعرشان قابل چاپ شدن نبود. اما خودشان را یک قطب می‌اند و شاگرد هم دارند. البته در کنار این‌ها گروه‌های ادبی هم هستند که نسبتاً کارهای وزن‌تری انجام می‌دهند و پیشنهادات خوبی ارائه می‌دهند که نمی‌شود منکر آن شد. ولی به طور کلی وجه غالب فیس بوک پلین کشیدن سطح ادبیات و هنر است. در فکرم گنگا فیس بوک فضای مغربی دارد و باعث روی یک نوع سطح ادبیش می‌شود. (ایستا)

حجت‌اله ابوبی: سینمای ایران سینمای دینی است
سینما امروز نیازمند مفاهیم والای قرآنی است، به ویژه این‌که در فضای مادی موجود بسیاری از انسان‌ها رنجیده‌خاطر هستند و فیلم‌های قرآنی می‌توانند برای آن‌ها آرامش خاطر باشد. البته تاثیرگذاری فیلم‌های قرآنی تنها در بعد داخلی نیست، بلکه در حوزه بین‌الملل هم می‌تواند با زبان سینما تاثیرات بزرگی را به وجود آورد. من سینمای ایران را به واقع سینمای دینی می‌دانم، چون معتقدم که معنای واقعی سینمای قرآنی همانا پرداختن به ارزش‌های اسلامی و اخلاقی است. با این توضیح باید گفت که سینمای ایران در پرده‌ها به مفاهیم قرآنی‌نمره قبولی گرفته است. (ایستا)

چهره‌ها گفتند

علی قوی تن: مدت‌هاست منتظریم که مدیران سینمایی گروه ارکان کودک را راه‌یابند

مدت‌هاست منتظریم که مدیران سینمایی گروه ارکان کودک را راه یابند از ند تا فیلم‌هایی مثل «بازگشت» راحت‌تر ارکان شوند اما هنوز که این اتفاق رخ نداده است. حالا اگر گروه کودک هم نشد در گروه «هنر و تجربه» فیلم را ارکان می‌کنیم. فیلم برای نمایش در چند فستیوال خارجی انتخاب شده و منتظر هم انعکاس جشنواره‌ای آن را ببینم تا بعد برای ارکان داخلی تصمیم‌گیری کنیم. «بازگشت» داستان مردی است که برای رسیدن به حقیقی به دل طبیعت سفر می‌کند و در این سفر که به جستجوی موضوع مورد نظر خود می‌پردازد، دختری نیز با او همراه می‌شود. (نسیم)

